

Z tysiąca plakatów Erola

Jakub Erol (30.11.1941 – 8.02.2018) jest autorem ponad 1000 plakatów, z czego blisko 600 to plakaty filmowe. Projektował książki, foldery reklamowe, informatory i programy filmowe, znaczki pocztowe i znaki identyfikacji graficznej, scenografie teatralne i stoiska promocyjne Filmu Polskiego na festiwalach filmowych w Cannes, Moskwie, Berlinie, Karlovych Varach, Gdańsku. Urodził się w Zamościu, ale przez wiele lat mieszkał w Łodzi z rodzicami i braćmi: starszym Feridunem - reżyserem filmowym i młodszym Enverem - architektem wnętrz. Tu skończył szkołę podstawową i średnią i rozpoczął studia w PWSSP, które kontynuował w warszawskiej ASP. Ukończył ją w 1968 r. w pracowni prof. Henryka Tomaszewskiego. W latach 70. i 80. stał się niemal etatowym współpracownikiem przedsiębiorstwa Film Polski, projektując czasami po pięć-sześć prac miesięcznie. Za twórczość otrzymał kilkadziesiąt nagród w prestiżowych międzynarodowych i krajowych konkursach. Są wśród nich m.in. nagrody „The Hollywood Reporter” (5 razy), Najlepszy Plakat Roku (5 razy), Najlepszy Plakat Miesiąca (36 razy), nagroda im. T. Trepkowskiego (1970), The Chicago International Film Festival (1987), nagrody Biennale Plakatu Polskiego (1973, 1985), nagroda X Ogólnopolskiego Przeglądu Plakatu Muzealnego i Ochrony Zabytków (1981), otrzymał nagrody Dziennikarzy, Harcerstwa, Związków Zawodowych, ZPAP Okręgu Łódzkiego, Krajowej Agencji Wydawniczej.

Umarł w Warszawie, gdzie mieszkał i tworzył. Jego prochy spoczęły na Starym Cmentarzu w Łodzi, obok Cecylii i Mehmeta - rodziców.

Realizował wiele plakatów dla Muzeum Historii Miasta Łodzi w czasie, kiedy kierował nim dr Antoni Szram. Są wśród nich plakaty do wystaw, akcji, spektakli, m.in.: Magiel (z okazji imprezy artystycznej na Nowy Rok 1981), do wystawy plakatów czeskiego twórcy Milana Grygara oraz wystawy techniki filmowej Ujarzmienie ruchu, (oba z 1980), plakat przygotowany na inaugurację sprowadzonego z Kielc do muzeum fotoplastykonu (1978), do wystawy historycznej Od Jana Skarbka Malczewskiego do naszych dni (1977). W tym czasie (1978) miał też autorską indywidualną wystawę w muzeum, której byłem kuratorem, i do której oczywiście też sobie zaprojektował plakat informacyjny. Zrobił też bardzo „malarski” projekt do Przeglądu Filmów Jazzowych organizowanego przez muzeum w 1983. Kiedy w 1985-86 emancypowaliśmy się w samodzielne Muzeum Kinematografii, przygotował plakat przeznaczony do mającej wówczas powstać wystawy Reanimacja jarmarcznego fotografa, pierwszej w nowej siedzibie. Na tym plakacie umieścił mój podwójny portret; traktuję ten jego artystyczny wybór jako piękny gest przyjaciela dla mnie na nową drogę.

Wystawa wówczas nie została zrealizowana, ale projekt został wykorzystany wiele lat później jako identyfikacja graficzna jego wielkiej retrospektywy plakatów filmowych w Muzeum Kinematografii w czerwcu 2007 roku. Zaprezentował we wnętrzach pałacu Scheiblera ok. 350 wybranych najlepszych prac, które w całości przekazał do zbiorów muzeum. Jako kurator wystawy i ówczesny szef instytucji mogłem mu tylko podziękować za ów hojny podarunek. Dziś, kiedy jego nazwisko przechodzi do historii, tym bardziej należy docenić nie tylko jego niepowtarzalną sztukę, ale też cieszyć się z faktu, że w mieście jego dzieciństwa i młodości pozostanie po nim coś więcej, niż tylko pamięć.

Kurator wystawy
Mieczysław Kuźmicki